No 1579 Zaterdag 4 April 1914. 31ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4. Overzijde.
DRUKKER: B. L. BOGAERS

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Vereeniging tot Bevordering

VAN HET

VREEMDELINGENVERKEER.

II.

Met ere draagt Curaçao den naam van „Gastvrij Eiland".

Een vreemdeling wordt hier goed ontvangen en met voorkomendheid bejegend.

Maar deze eeretitel slaat op de Bevolking in haar particulier leven. Ieder voor zich beijvert zich zijn gasten te eeren.

De weelderig ingerichte woningen der meer gegoede ingezetenen staan wijd open voor den vreemdeling, die geïntroduceerd wordt door een vriend, of toevallig met een der bewoners in kennis raakte.

Zoo moet ook ons publieke leven het stempel der gastvrijheid dragen. Het publiek verkeer moet den vreemdeling, als gast, met onderscheiding behandelen en het hem gemakkelijk maken. Een vreemde moet zich hier aanstonds thuis gevoelen, dan zal hij hier met pleizier vertoeven en gaarne terugkeeren. Met genoegen zal hij, te huis gekomen, de prettige dagen herdenken, op Curaçao doorgebracht, en onzen naam vanzelf verbreiden onder zijne bekenden en vrienden.

Een goede ontvangst bevordert het vreemdelingenverkeer ten zeerste.

Wat dan kan een vreemdeling van ons eischen, en wat kunnen wij voor hem doen?

Het behoort niet tot de onredelijke, overdreven eischen, als een vreemdeling verlangt, dat zijn boot of zeilschip, spoedig worde binnengeloodst en geen uren verloren behoeven te gaan met ongeduldig wachten.

Voor de stoombooten is dit voldoende geregeld, niet zoo voor de zeilschepen. Die kunnen bijv. 's avonds na zessen niet meer binnen. De V. B. V. zal de noodige stappen moeten doen om te bewerken, dat vreemdelingen, die op een zeilschip voor de haven liggen, er ook in mogen, en niet veroordeeld zijn om nog een etmaal op zee te blijven dobberen.

De zeilschepen zullen ons dikwijls de meest gewilde vreemdelingen brengen, wij bedoelen de slijters en grossiers, die hier hun inkoopen komen doen.

Als de motorboot er is, kan deze al heel gemakkelijk onder stoom gehouden worden en 's avonds en 's nachts de schepen met gereefde zeilen vóór de brug slepen. Alle gevaar van botsing wordt dan voorkomen.

Heel veel volk is er niet mee gemoeid en heel veel onkosten zal dergelijke maatregel ook niet medebrengen. De bemanning kan elkander aflossen voor de wacht, zoodat er slechts één man op den uitkijk behoeft te zitten, om de seinen te zien, als ze gegeven worden van zee uit.

Komt zoo'n zeilschip binnen des avonds vóór tienen, dan kan de havendokter nog gewaarschuwd worden, is het later, dan dient gewacht te worden tot den volgenden morgen. Maar de passagiers en de bemanning kunnen dien nacht toch rustiger slapen en loopen geen gevaar te ver af te drijven en de reis noodeloos te verlengen.

We gelooven, dat, wat verder het bezoek van den dokter en der douane betreft, de V. B. V. al heel gemakkelijk te weten kan komen, of dat alles geschiedt zooals verlangd mag worden, dan wel, dat er in een of ander punt verbetering is aan te brengen.

Onnoodig mag een vreemdeling niet worden lastig gevallen. Het onderzoek der douane is op zichzelf al onpleizierig, omdat het onvermijdelijk eenige moeite met zich brengt. Als echter de douanebeambten vriendelijk en beleefd, rustig en vlug afwerken en hier en daar nog een behulpzame hand uitsteken, wordt het vexatoire, wat iedere douanebepaling aankleeft, niet half zoo gevoeld.

We bevelen dit punt in het bizonder aan de V. B. V. aan; de eerste officieele kennismaking met het Nederlandsche Gouvernement moet een goeden indruk achterlaten.

Ook de eerste kennismaking met onze burgerij.

Hier begint de eigenlijke taak der Vereeniging tot Bevordering van het Vreemdelingenverkeer. Deze treedt namens allen op als gastvrouw en moet voor ons de honneurs waarnemen.

Zij treedt den vreemdeling reeds aan boord tegemoet door haar gidsen.

Een net, beschaafd persoon moet hiervoor worden uitgekozen; iemand die verschillende talen spreekt, zich niet opdringt, maar door zijn onderscheidingsteeken zijn diensten voldoende aanbiedt. Merkt hij echter een vreemdeling, die hulp zoekt, dan treedt de gids als de gedienstige geest op. Hij helpt den vreemdeling bij zijn overeenkomst met de sjouwers, die voor zijn bagage zorgen.

Hij voorkomt ieder overvragen door zich gewoon aan het tarief te houden, en toont dit den vreemdeling. Hij weert brutaal opdringerige lieden en roept de hulp der Politie in, als er twist dreigt. Hij verwijst met een enkel beleefd woord naar het Bureau voor Inlichtingen, of verstrekt die zelf, als ze gevraagd worden. De Vereeniging kan door de Heeren Agenten, of door reclame er voor zorgen, dat het bestaan van het Bureau en de werkwijze der Vereeniging van te voren bekend wordt gemaakt. De gids zie verder toe, dat de snuisterijen, prentbriefkaarten, postzegels, hoeden, kantwerk, etc. die te koop worden aangeboden, niet tegen verhoogde prijzen, maar tegen den gewonen gangbaren prijs verkocht worden.

Het is zeer verkeerd een vreemdeling te overvragen.

Dat is tegen de beschaving, die in den vreemde een gast ziet, van wiens onbekendheid met de plaatselijke toestanden geen misbruik mag gemaakt worden. Het is ook tegen ons eigen belang, daar er veel minder zal gekocht worden, dan wanneer de artikelen goedkoop te krijgen zijn.

Een geheel bizondere aandacht verdienen de prentbriefkaarten.

Die behooren reeds tot het internationaal gebruik. Iedere reiziger wil er eenige hebben. Maar dan moeten ze ook mooi zijn en goedkoop. De Curaçaosche prentbriefkaarten missen, over het algemeen genomen, beide vereischten. Ze zijn niet mooi en zeer duur.

De V. B. V. zal een afzonderlijken propagandatocht moeten organiseeren om hierin verandering te brengen.

De V. B. V. doe eens een goede keuze van de bestaande, zij keure onvoorwaardelijk de minder goede af en trachte de uitgevers te bewegen een beetje meer werk te maken van hunne opnamen en de clichés fijner te laten afwerken.

Men zorge voor duidelijke voorstelling, in een mooien stand en bij helder licht genomen. Niet te veel in eens; dan loopt alles in mekaar en kan men eigenlijk niets onderscheiden. Bij kleuring vooral zij men voorzichtig.

De natuurgetrouwe kleur is de beste. Over het algemeen genomen zijn onze gekleurde ansichten zeer ordinair en foei leelijk.

Zulke primitieve reproducties geven een min idee van onze cultuur en beschaving.

Een keuring, en schifting is hier, in het belang van het algemeen, gebiedende eisch. De goedgekeurde kunnen gestempeld worden door de V. B. V. of die goedkeuring in op- of onderschrift vermelden. De V. B. V. zorge voor de controleering bij den verkoop. Worden de afgekeurde toch ten verkoop aangeboden dan waarschuwt men den vreemdeling, dat hij in de stad veel mooiere kan verkrijgen. Eveneens worde er gehandeld, als een vreemdeling overvraagd wordt. Een bedrieger, die een weerlooze zoekt beet te nemen, moet ontmaskerd worden. Hij ziet alleen op eigenbelang en bekommert er zich niet om, dat Curaçao den slechten naam krijgt, dat men nietswaardige prullen duur betalen moet. Op het stuk van prentbriefkaarten zijn we bepaald achterlijk. En toch worden wij door zeer veel menschen volgens die Ansichten beoordeeld.

Wat is het niet een ongezochte manier om reclame te maken! Als een vreemdeling een mooie collectie prentbriefkaarten aan boord koopt, moet hij vanzelf weten, wat hier te zien is en waarheen hij zich te begeven heeft. De prentbriefkaarten moeten voor hem Curaçao zijn in beeld, dat hem helpt zijn herinneringen te bewaren en hem tot illustratie dient bij zijn reisverhalen na tehuiskomst.

De V. B. V. kan geen werk genoeg maken van deze prentbriefkaarten en bestede daar derhalve den noodigen zorg aan.

De foto's van Curaçao zijn iets beter, maar veel te duur. Echte kunstreproducties hebben wij ook hieronder nog niet aangetroffen. En er zijn toch zulke prachtige kiekjes te nemen. Ons eiland is zoo mooi!

Van boord gaande stapt de vreemdeling, ... ja, waarin?

Wij hebben zulke hooge verwachtingen van de jonge Vereeniging, dat we vast vertrouwen, dat op haar initiatief alle hotels voortaan met motorbootjes hun gasten komen afhalen, de pontjes kunnen dan de bagage vervoeren.

Die pontjes zijn nu toch werkelijk heelemaal uit den tijd!

Als de boot achter in het Schottegat ligt, zitten onze vreemde gasten minstens een half uur in de zon te braden, alvorens zij onzen gloeienden bodem betreden en komen vrij wel geroosterd in het hotel aan.

Daar moet, zoo spoedig mogelijk, verandering in komen; zóó mag dat niet langer.

Die motorbootjes moeten de reizigers, óf gratis overbrengen, of tegen een heel schappelijken prijs, hoogstens een schilling per persoon. De onkosten worden eenvoudig op de hotelrekening vermeld.

Voorloopig zullen we van verdere beschouwingen afzien. Gaarne geven wij onze zienswijze voor een betere, maar meenden met een paar ruwe trekken aan te mogen geven het nuttige werk, dat een Vereeniging tot Bevordering van het Vreemdelingenverkeer ook op Curaçao kan verrichten.

De Begrooting 1915.

ST. MARTIN.

Als garantie aan den hypotheekbewaarder—scheepsmeter van eene inkomst van minstens f 200 's jaars wordt f 200 uitgetrokken.

De tegenwoordige titularis is aangesteld op eene toelage naar reden van f 800 's jaars en onder genot van de aan de betrekkingen van hypotheekbewaarder en scheepsmeter verbonden emolumenten, met bepaling, dat indien deze emolumenten minder mochten opbrengen dan f 200 's jaars, hem het nadeelig verschil uit de koloniale kas zou worden uitgekeerd. Tot nu toe werd dat verschil gekweten uit den post voor onvoorziene uitgaven, hetgeen in verband met de comptabiliteitsvoorschriften niet langer mag geschieden. Om deze reden wordt thans hiervoor een crediet aangevraagd. Voorzichtigheidshalve is de raming op het volle bedrag der garantie gesteld.

De raming van de traktementen en toelagen van het onderwijzend personeel is gegrond op den toestand op 1 Januari 1914, rekening houdende met de periodieke verhoogingen waarop de titularissen aanspraak zullen kunnen maken en met de vermoedelijke mutatiën onder het personeel.

De toelagen van de onderwijzeressen in nuttige handwerken zijn gesteld op f 200 d.i. de minimum toelage vastgesteld bij art. 4, 1o. sub. van het besluit van 26 Augustus 1907 (P.B. 1907, No. 26) voor het geven van onderwijs in dat vak.

Voor het geven van herhalingsonderwijs wordt, om dezelfde reden als bij gelijken post voor Bonaire vermeld, f 250 aangevraagd.

Tengevolge van het aan den geneeskundige verleend verlof van zes maanden buiten bezwaar van de kas, bleef op onderdeel *a* „traktementen" f 900 ongebruikt. Daarentegen werd onderdeel *b* „toelagen" overschreden, doordat aan den waarnemenden geneeskundige een voorschot werd verleend tot aanschaffing van een dienstpaard, welk voorschot voor het grootste gedeelte nog uitstaande is.

Aangezien er gedurig gegronde aanzoeken om onderstand zijn, die niet kunnen worden toegestaan omdat de middelen ontbreken en de armenkas aan deze aanzoeken om dezelfde reden niet kan voldoen, wordt eene verhooging van f 100 voorgesteld.

De persoon die tot nu toe het toezicht heeft uitgeoefend over de Simsonsbaai heeft ontslag genomen. Het blijkt niet mogelijk voor het bedrag van f 150, dat op de begrooting voor 1914 daarvoor is uitgetrokken, een betrouwbaar en geschikt persoon te vinden, die met het houden van dat toezicht belast kan worden. Daarom wordt voorgesteld het bedrag met f 210 te verhoogen en te brengen op f 360. Dit is het laagste bedrag waarvoor de gezaghebber iemand heeft kunnen vinden aan wien hij dezen dienst aan de Simsonsbaai heeft kunnen opdragen.

In 1915 zullen er hoogstwaarschijnlijk in den limoentuin „Juliana" 5000 limoenplantjes zijn. Daar deze dan drie- twee-, en een-jarige plantjes zullen zijn en alle nog in meerdere of mindere mate bijzondere zorg zullen vereischen, wordt er berekend, dat voor werkloon, hieronder begrepen opzichtersloon, onderhoud der omheiningen enz. benoodigd zal zijn f 1700.

Voor het aanschaffen van benoodigde gereedschappen, enz. voor deze aanplanting f 200.

De teelt van runderen en muilezels is voor uitbreiding, vooral verbetering, vatbaar. De veefokkers op St. Martin hebben wel afzet voor hunne runderen en muilezels op Guadeloupe, doch er worden steeds meerdere eischen aan de grootte en de hoedanigheden van zoowel runderen als muilezels gesteld. De gezaghebber stelt daarom voor, hierin verbetering te brengen door het aanschaffen van

een dekstier	f 500
een dekezel	f 300

kosten voor onderhoud en toezicht van beide f 300.

Reparatiën aan het huis bewoond door den brigadecommandant zijn dringend noodig. Een bedrag van f 250 wordt noodig geacht om die aan te brengen.

NAAR HET GELUK.

(Uit het leven van een bekeerling).

Bal in den Hemel.

XLI.

Het is toch vreemd — hoe schooner de streek, welke wij bezoeken, hoe warmer de zon, hoe vruchtbaarder de bodem, hoe weelderiger de olijf, hoe rijker de wijnstok, in één woord, hoe gezegender een land, des te slechter zijn de menschen. Hoe kan men dit verklaren!

De Russische dichter Turgenjef zegt het ons in de volgende kleine anecdote:

De goede God zat eens op zekeren dag op het terras van zijn hemelsch paleis en verheugde er zich over, dat alles goed was.

Voor hem uit, tusschen de bloemen en ruischende watervallen, wandelden de deugden, het waren allen vrouwen. Toen sprak God tot den dienstdoenden engel: Mijn lieve kleine Cherubijn, ik zou aan de deugden wel een kleine verrassing willen bereiden; zorg er eens voor, dat we vanavond een klein bal kunnen geven.

Zoodra het uur geslagen had, verschenen de Dames in haar kostbaarste kleedij, rijkelijk getooid met paarlen, diamanten en robijnen. Zij plaatsten zich in een kring en wachtten de komst af van hun gastheer.

Daar verscheen de goede God, ging zeer minzaam van de eene tot de andere en vereerde een ieder met een kort vriendelijk woordje. Plotseling zag hij twee Dames, die, stijf en koud tegenover elkander, mekaar niet schenen te kennen. Hij nam de eene bij de hand en geleidde haar tot de andere: „De Dames veroorloven mij, dat ik haar met elkander in kennis breng: Mejuffrouw Barmhartigheid en Mejuffrouw Dankbaarheid." De jonge dame Dankbaarheid maakte een diepe buiging voor Mejuffrouw Barmhartigheid: „Ik heb niet de eer gehad u op aarde te ontmoeten."

XLII. Monte-Carlo (Monaco.)

Des nachts was ik te Monte-Carlo aangekomen en afgestapt aan het Hotel de Paris. Toen ik den volgenden morgen de gordijnen voor het venster wegsloeg, stond ik sprakeloos. Dat moest een tooneelscherm zijn, in grillige phantasie geschilderd, want zoo zag de werkelijke wereld er toch niet uit. En toch, het was een stuk van den Grooten Meester, van God zelf, om ons te toonen, dat zijn voorstellingsvermogen, zijn kunst, geen grenzen kent; om ons te laten voorgevoelen, welk een verrukkelijke meesterstukken ons hierboven wachten, nog door geen oog des menschen gezien, noch door een oor gehoord.

Was dit dan Monte-Carlo! Aan zijn voeten ligt het kleine schiereiland met het miniatuurstadje Monaco, de hoofd- en residentiestad van dit overheerlijk klein landje. Rechts ligt het vorstelijke slot, vol schatten en zeldzame rijkdommen, zooals wel geen tweede vorstelijk verblijf zal kunnen toonen. En de bezitter van al deze kunstjuweelen, o, schrikkelijk noodlot! is blind. Nu is hij reeds lang gestorven.

De Heer Blanc, een genie op ondernemingsgebied, moest na den oorlog van 70 de speelbank te Homburg sluiten; hij zond zijne agenten uit om van geheel Europa het mooiste plekje te zoeken. Dáár wilde hij een nieuwe speelbank oprichten. Zijn hoofdspeurder schreef hem al spoedig uit de Riviera: Ik heb het verloren paradijs teruggevonden." Dat was Monte-Carlo — een smal, vlak, rotsachtig plateau, ten Noorden beschut door hooge steile bergen, ten Zuiden vrij uitblikkend op de heerlijke, blauwe zee, steeds stralend in een gloed van Zuider zonnelicht.

De Heer Blanc reisde er heen en vond zijn stoutste verwachtingen overtroffen. Hij begaf zich naar den Vorst van Monaco en bood hem een jaarlijksch inkomen van een millioen, buiten dat van de gezamenlijke belastingen van het land; voor het onderhoud van leger en politie zou gezorgd worden etc. De vorst nam dit voorstel vol begeestering aan.

Voor het bouwen van een brug ter verbinding van het eiland Simsonsbaai met den vasten wal wordt aangevraagd f 3.806.

Het bleek in het belang van het publiek, noodig om nog in 1913 over te gaan tot de herstelling van een der bergwegen waarvan de herstelling eerst in 1914 zou worden ter hand genomen. Het bedrag daarvoor besteed zal echter op de raming voor 1914 bezuinigd worden.

ST. EUSTATIUS.

De bezoldiging van den havenmeester en loods en van den opzichter van het leprozengesticht zijn meer dan 40 jaar geleden vastgesteld en zijn, met het oog op het stijgen van de prijzen der eerste levensbehoeften, niet meer voldoende te achten. Eene verhooging met f 120 voor elk dier bezoldigingen komt dus allezins wenschelijk voor.

De gouvernements-geneeskundige was met verlof en werd vervangen door een geneesheer uit Suriname. Aan dien geneesheer werd een voorschot op zijn toelage verleend, welk voorschot nog niet geheel is terugbetaald. Door een en ander werd het artikel met f 420 overschreden.

Voor de verbetering van den veestapel kan in den eersten tijd wel worden volstaan met den dekstier aan te houden en zoo noodig van de nabijgelegen Engelsche eilanden een paar goede rammen en bokken in te voeren. Het houden van koeien, schapen en verschillende soorten van pluimvee voor gouvernementsrekening — wat jaarlijks eenige honderden guldens kost- acht de Gouverneur niet langer gewenscht. De post is verminderd met f 1700.

Ook kan het bestuur, nu de katoencultuur er bij de bevolking meer en meer in is gekomen, z.i. wel volstaan met het onderhouden van een paar goede proefvelden, en moet de exploitatie van eigen gronden, die alles bij elkaar gerekend, beduidend meer kost, dan zij opbrengt, verder worden gestaakt.

De uitgaven tot aanmoediging van de katoencultuur bedroegen in 1913 in ronde cijfers f 7707, waarvan nog f 1053 uitstaat, welke echter ook zeker binnen zullen komen.

Voorzichtigheidshalve wordt voor 1915 een bedrag van f 10000 uitgetrokken, welk bedrag vermoedelijk niet geheel zal worden uitgekeerd. Van de in vorige jaren verleende landbouwcredieten is nog eene som van f 928,75 uitstaand.

De uitgaven voor vernieuwing van onderdeelen der werktuigen in het katoenhuis werden tot nu toe ten onrechte verantwoord op den post „gewoon onderhoud der gebouwen." Het komt regelmatiger voor, die uitgaven uit een afzonderlijk artikel te bestrijden. In 1913 bedroegen de bedrijfskosten, enz. f 1427, waarvan reeds f 1129 werd teruggestort, terwijl de rest, tot een bedrag van f 133 invorderbaar is, en verder gedekt wordt door goederen in het magazijn aanwezig.

In verband met het vorenstaande is deze post voor 1915 f 400 hooger geraamd.

Voor verlenging van den steiger en het aanbrengen van 2 paar davids en een lichte handhyschkraan daarop wordt f 5500 aangevraagd.

De raming der uitgaven is verdeeld als volgt:

Verlenging van den steiger	f 5000
Het aanbrengen van 2 paar davids	f 100
Het aanbrengen van een lichte handhyschkraan	f 400
	f 5500

SABA.

De toelage aan den persoon belast met de postspaarbank te Bottom werd niet uitgekeerd, aangezien de werkzaamheden van de postspaarbank zonder vergoeding werden opgedragen aan den persoon belast met de werkzaamheden ter posterij aldaar.

In 1913 kwam er een katoen „gin" op Saba en werd een vertrekje gebouwd aan de Fortbaai voor tolhuis en bergplaats.

Onze Begrooting

IN DE

Eerste Kamer.

VOORLOOPIG VERSLAG.

Het afdeelingsonderzoek van dit wetsontwerp heeft aanleiding gegeven tot de volgende opmerkingen en beschouwingen.

Door eenige leden werd de wensch uitgesproken, dat in verband met het tot stand komen van het Panamakanaal, de Regeering al het mogelijke zal doen om onze internationale positie in de kolonie te versterken.

Enkele leden zouden wenschen, dat met het uitvoeren der havenverbetering meer haast gemaakt werd en dat los-en dokgelegenheden werden aangelegd.

Anderen wenschten, dat voorloopig volstaan werd met hetgeen de Regeering thans doet. Zij vreesden, dat men, in deze zaken te veel geld stekende, wellicht een tweede Vlissingen zoude scheppen.

Een lid meende te weten, dat de Regeering ter zake rapporten aan de Staatscommissie voor de handelsstatistiek gevraagd had en wenschte te vernemen, of deze rapporten tot geen andere gedragslijn ten deze aanleiding geven.

Men wenschte te weten, of het rapport omtrent het voorkomen van phosphaten op Santa-Barbara reeds verschenen is.

Eenige leden meenden, dat de treurige economische toestanden eerst zouden verbeteren, wanneer men de bevolking beter onderwijs en meerdere bronnen van inkomsten gaf. Vooral de bevolking der Benedenwindsche eilanden zou dan, meenden zij, spoedig besteed geld en moeite loonen.

Het aantal inwoners, van 1901 tot 1909 vrijwel stationair, steeg daarna vrij sterk. Zijn daarvoor redenen op te geven? Zoo ook voor het opvallend grooter aantal vrouwen dan mannen? Blijkens het Koloniaal verslag van 1913 waren er in 1912: 24584 mannen en 30569 vrouwen, een verhouding dus van 100 tot 127. Ook het aantal onechte kinderen is, behalve op Saba, zeer groot; in 1912 werden 881 in- en 726 buiten echt geboren; is daarvan misschien de oorzaak bekend?

Wenschelijk werd geacht de bevolking der verschillende eilanden hare meer huishoudelijke zaken zelf te laten regelen (zie de artikelen van den heer HAMELBERG in de *Nieuwe Rotterdamsche Courant* van 29 November 1913 en 8 Januari 1914.)

Gaarne zou men inzage krijgen van de Notulen der Raden van politie, waaruit men de wenschen der bevolking kon leeren kennen.

Gewezen werd op het zeer groote schoolverzuim, dat gemiddeld soms 25 procent bedroeg en waarvoor als redenen werden vermeld: gebrek aan kleederen en kinderarbeid. Wenschelijk werd het daarom door eenige leden geacht van regeeringswege die kinderen van voeding en kleeding te voorzien, den kinderarbeid te beperken, lerplicht in te voeren en kosteloos onderwijs te bevorderen door hoogere subsidies te geven aan de bijzondere scholen.

Men vroeg, of wel voldoende gelet werd op eventueele misbruiken bij het werven van werkkrachten voor de petroleummijnen in Venezuela.

Eenige leden verzochten het rapport der commissie tot onderzoek van den rijkdom der phosphaten van Barbara ter griffie neer te leggen; het vermoeden was bij hen gewekt, dat de firma, die deze mijnen voor f 600 000 kocht en onmiddellijk daarop voor zes millioen in eene naamlooze vennootschap inbracht, kennis droeg van dit rapport.

Ook vernamen zij gaarne, welke inkomsten de schatkist voortaan zal trekken van de opbrengst dezer mijnen.

Een der voornaamste factoren van de periodiek terugkeerend ellende zijn de tijden van droogte, waardoor mensch en dier lijden, de landbouw slechts misoogsten oplevert en de veestapel voortdurend achteruitgaat. Zou aankoop van enkele motorploegen om die aan den kleinen landbouwer in huur te geven, — waarop ook in het verdienstelijk rapport van den landbouwkundige DUSSEL werd aangedrongen — niet raadzaam wezen? Eerst dan toch zal — in verband met de uitbreiding van dammenaanleg — de zoogenaamde „dry-farming-methode" mogelijk blijken. Bevordering van den aanplant van olijfboomen meende men te mogen aanbevelen. Is het, zoo vroeg men, wel zeker dat het boren van artesische putten *geen kans* van slagen heeft? Gaarne vernam men daarover het oordeel van deskundigen.

Met genoegen had men kennis genomen van de schitterende resultaten verkregen door het hoedenvlechten, waarbij thans niet minder dan 7300 personen werkzaam zijn, die in 1912 een waarde van f 756000 voortbrachten. Aan het verstrekken van betere en meerdere grondstof (vlechtstroo) zal bijzondere aandacht moeten gewijd worden, aangezien op Venezuela niet duurzaam te rekenen valt. Kan het vlechtstroo niet op Curaçao verbouwd worden?

Aangezien de pitah op Curaçao blijkbaar uitnemend groeit meende men, dat door coöperatief optreden de oprichting van touwslagerijen krachtiger kon worden bevorderd.

Men was van oordeel, dat door aankoop van een motorscheepje voor de vangst en het vervoer van zeevisch deze arme bevolking zeer zou gebaat zijn en vroeg welke uitgaven dit zou vorderen?

Zijn op het Departement eenige gegevens beschikbaar omtrent het opium-verbruik in deze kolonie, nu op 31 Juli 1913 de Koloniale Raad een absoluut verbod uitvaardigde?

Met warme instemming hadden eenige leden gezien, dat aan den gezaghebber van Sint Eustatius (den heer VAN GROLL), die op zware lasten zit, een kleine tractementsverhooging was verleend, zoodat hij nu, na 16 jaar ijverig werken en trouwe plichtsbetrachting, een inkomen van nog „slechts" f 4000, zal genieten.

Verbetering van de zout-fabricage door het nemen van proeven en het van Gouvernementswege stichten eener modelpan, zou, meende men, ongetwijfeld tot een minder onregelmatigen zoutoogst leiden.

De meeste leden betreurden het verwijderen van ons oorlogsschip uit deze kolonie.

De verhooging van slechts 1000 gulden — en nog wel in termijnen — der tractementen van de rechterlijke ambtenaren werd door hen te gering geacht.

Aldus vastgesteld door de Commissie van Rapporteurs den 3den Maart 1914.

VAN WASSENAER VAN ROSANDE.
STAAL.
VAN VOORT TOT VOORT.
VAN SWAAY.
VAN LAMSWEERDE.

De beteekenis van het Panama-Kanaal.

Door de schrandere politiek der Amerikanen en hun krachtig beleid, is het Panama-kanaal voltooid geworden. Meer dan 400 millioen dollars zijn er aan ten koste gelegd. Het was een historisch oogenblik, toen President Wilson, op den 10 October 1913, door een druk op een electrischen schelknop, de wateren van den Atlantischen- en van den Stillen Oceaan tot elkaar bracht; de droom van eeuwen was werkelijkheid geworden door het wegvallen van den laatsten scheidingsdam. En toen de President, zelf duizenden mijlen verwijderd, van uit zijn werkkamer, de opening van het Kanaal bewerkstelligde, had door die daad de Unie der Vereenigde Staten zich tot souverein verklaard van het door het Kanaal doorsneden gebied, maar tevens ook, tegenover de geheele overige wereld, tot beheerscheres van dat Kanaal.

Van welke groote waarde het Kanaal voor den handel ook zijn moge, men bedenke, dat het vóór alles militair-politieke overwegingen zijn geweest, welke tot de Amerikaniseering van het Panama-kanaal hebben geleid.

De groote beteekenis van het kanaal is gelegen in de verkorting der afstanden en het spreekt van zelf, dat Amerika, en in het bijzonder de Vereenigde Staten, daar voordeel in vinden. Dezelfde waarde, die het Suez-kanaal had voor den wederopbloei in Europa der landen om de oude wereldzee, zal het Panama-kanaal hebben voor de Westelijke Staten der Unie, welke de meest directe en de grootste voordeelen van dezen verbindingsweg zullen kunnen trekken. De Oostelijke, dichtbevolkte Staten, die rijk zijn aan steenkool en ijzer, zullen hunne nijverheids-producten tegen veel lagere vrachtprijzen naar de kuststreken van den Stillen Oceaan kunnen vervoeren en zich de producten uit die streken, in beduidend hooger mate dan thans, ten nutte kunnen maken.

De landverhuizing uit Europa zal een andere beteekenis krijgen. Trok de groote stroom tot nu toe voornamelijk naar het noordelijk deel der Vereenigde Staten, thans is te verwachten, dat de opbloei der Westelijke Staten ook deze een begeerd nieuw vaderland voor den landverhuizer zullen doen worden. Behalve de economische voordeelen voor deze Staten zal de toeneming van Amerikanen en Europeanen daar een tegenwicht vormen tegen de ongewenschte landverhuizers van het gele ras.

Van welke groote economische beteekenis het Panama-kanaal voor Noord-Amerika is, toont Dr. F. Zadow, Privat-dozent aan de Universiteit te Greifswald met cijfers aan in zijn bijdrage „Die Wirtschaftliche und strategische Bedeutung des Panamakanals", in het Februarinummer 1914 van het tijdschrift *Ueberall*.

Wij kunnen uit deze zeer belangrijke bijdrage slechts hier en daar aanstippen, hoewel wij er toe geneigd zouden zijn naar aanleiding daarvan uitvoeriger te zijn, omdat ook voor ons als koloniale mogendheid daaruit nog iets te leeren valt.

Wij hebben in vorige jaren in verschillende opstellen geschetst, welke de invloed van het Panama-kanaal kan zijn voor onzen handel en, in het bijzonder, of dat kanaal een beteren toekomst voor onze kolonie Curaçao kan openen. Wij hopen in een volgend opstel daar nog eens op terug te komen.

Thans echter willen wij nagaan, welke beteekenis het Panama-kanaal voor Europa heeft. Met Dr. Zadow zijn wij van meening, dat economisch die beteekenis te hoog en politiek te gering wordt geacht. In de *Kölnische Zeitung* No. 995 l.l. 1913, komt in de interessante studie „Het Panamakanaal" de schrijver daarvan tot de conclusie, dat, voor wat het wereldverkeer betreft, het kanaal toch voor Amerika de hoofdvoordeelen brengt, en dat het aan het Suez-kanaal alleen de vaart van New-York naar Australië en Japan zal kunnen ontnemen. Een ernstige concurrent op handelsgebied zal dus het Panamakanaal voor dat van Suez niet worden, ook daarom niet, omdat de zeewegen, welke door beide kanalen voeren, niet dezelfde handelsgebieden betreffen. Wel zal het nieuwe wegen voor het wereldverkeer openen, hetgeen in het bijzonder aan de Vereenigde Staten ten goede zal komen. En de handelsstaten van Europa moeten er wel op toezien, niet van die nieuwe wereld-verkeerswegen te worden afgedrongen,

Maar, het zij nog eens gezegd, grooter dan de directe economische is de politiek-strategische beteekenis van het Panama-kanaal, dat feitelijk als oorlogswerktuig is gebouwd. Zonder dit kanaal is de bescherming van de Oost- en van de Westkust slechts mogelijk door middel van twee vloten. Nu het kanaal tot stand kwam, is de verplaatsing der vloot of een deel daarvan het werk van weinige uren. De Unie bespaart zich dus den bouw van een tweede vloot, waarbij men ook de besparing moet rekenen aan personeel en steenkolen. Zou het kanaal echter een concurrent krijgen, b.v. het Darien-kanaal, of Nicaragua-kanaal, dan zou in internationalen zin de beteekenis van het Panama-kanaal beduidend verminderen. Nu kan de Unie deze doorvaart door de landengte monopoliseeren, maar als dicht daarbij, in Mexico of Columbia, de vijanden der Unie voor hunne vloten een soortgelijken weg vinden, dan verliest het Panama-kanaal voor de Unie zijn politieke en strategische waarde.

Daarom hebben de landen, waar de mogelijkheid tot het bouwen van een tweede kanaal bestaat, voor de Vereenigde Staten zoo'n groote beteekenis. In dit licht beschouwd, zullen de politieke gebeurtenissen in Mexico, Columbia en Midden-Amerika voor ieder wel begrijpelijk zijn.

Dat het kanaal, ter bescherming tegen vijandelijke aanvallen uit zee, aan beide kusten van zeer sterke, en volgens de nieuwste beginselen gebouwde en bewapende forten is voorzien, behoeft geen betoog.

Naar het Westen, tegen Japan, hebben de Vereenigde Staten tengevolge van het Panama-kanaal nu reeds een strategische superioriteit. Indien Japan werkelijk ernstig heeft gedacht aan een oorlog met de Unie, dan had het de opening van dat kanaal niet moeten afwachten. Echter......Japan is nog niet gereed.

Voor de Zuid-Amerikaansche republieken zal het kanaal in politieken zin ook zijne beteekenis hebben, Zij zullen van de machtige Unie meer afhankelijk worden.

Maar ook voor de koloniale mogendheden van Europa zal het kanaal niet zonder invloed zijn. De Engelsche politiek in den Stillen Oceaan wordt niet vergemakkelijkt nu Australië en Nieuw-Zeeland zooveel dichter onder het bereik van het machtscentrum der Unie dan van Engeland zijn gekomen. En Engeland is de bondgenoot van het met alle kracht naar expansie strevende Japan. Wordt er in deze dagen niet menigmaal — zelfs niet eens meer bedektelijk — gezegd, dat Japan begeerige oogen op onzen Archipel slaat!

Naar menschelijke berekening moet het na korter of langer tijd tot een beslissenden strijd komen in den Stillen Oceaan. Wanneer de economische strijd der volkeren een zeker uiterste bereikt heeft, kan alleen nog maar de oorlog de beslissing brengen. Dat leert de geschiedenis. Juist die buitengewone krachts-ontwikkeling in maritiemen zin (denken wij slechts aan de Philippijnen) van Amerika in den Stillen Oceaan in de onmiddelijke nabijheid van het Japansche rijk, draagt het oorlogsgevaar in zich. In Amerika bereidt men zich openlijk, in Japan heimelijk op den beslissenden strijd voor. En het Panama-kanaal, dat na de verovering der Philippijnen, de eerste stap was tot de verwezenlijking van de imperialistische gedachte, die tegenwoordig het geheele Amerikaansche volk bezielt, zal eerder dan men verwacht, dien strijd doen ontbranden en zijne beslissing brengen.

En welke waarschuwing ligt in het vorenstaande voor ons opgesloten?

Als antwoord hierop meenen wij te kunnen volstaan met te verwijzen naar het Rapport (1913) van de Staatscommissie voor de verdediging van Nederlandsch-Indië en wel naar conclusie b. van het 1e Hoofdstuk „Staatkundige beschouwingen".

Deze conclusie luidt : „dat, ondanks de erkenning om tegen elke macht bestand te zijn, de positie, die N.I. inneemt in den kring der belangensferen van Westersche en Oostersche Mogendheden in en om de Stille Zuid.

Men liet de rotsen springen en wierp in de groote gaten beste tuinaarde, waarin de geheele Afrikaansche flora geplant werd. Men wandelt er thans onder palmen. In Januari vliegen de vlinders van bloem op bloem, terwijl de kleurrijke begonia's zich koesteren in de zon. Dicht aan het zeestrand werd op een groot schilderachtig terras het Hotel gebouwd, waarin zich de speelzaal bevindt. Rondom ziet men zeer weelderig ingerichte Cafe's en Hotels, bestuurd door de eerste firma's van Parijs. Van het terras komt men op een pier, in zee uitgebouwd, waar men op duiven kan schieten. Iederen winter komen hier de beste schutters van alle landen bijeen om de hooge prijzen door de administratie uitgeloofd te winnen. De administratie weet zeer goed, dat de gewonnen prijzen toch weer verspeeld worden tegelijk met het geld, dat de schietliefhebbers en de menigte die naar den wedstrijd komt kijken, medebrengt. Immers, eenieder die Monte-Carlo bezoekt, wil ook eens een kansje wagen en speelt. Om dezelfde reden looft de administratie hooge prijzen uit voor paardenwedrennen, die in Nizza gehouden worden. Hoofdzaak van het beheer der bank is slechts rijkere lieden bij elkander te brengen, de rest volgt dan van zelf.

De inwoners der stad worden in de speelzaal niet toegelaten.

De belichting van zee, strand en bergen wisselt telkens af. Er is hier geen eentonigheid, geen verzadiging; ieder uur ziet men met klimmende bewondering weer iets nieuws, men raakt nimmer uitgekeken.

Zoo ziet het wedergevonden Paradijs er uit.

Maar het schijnt, dat de mensch niet voor het paradijs geschapen is, want hij heeft geen rust voor hij er weder uit verdreven wordt. Dit heerlijke paradijs wordt daardoor ontwijd, dat het toegang verleent aan alle volkeren der aarde om den meest woesten, den gevaarlijksten aller hartstochten, het spelen, voldoening te schenken.

Een orkest, dat uitsluitend uit kunstenaars bestaat, een tooneel aan het Kurhaus zelf verbonden, de verlokkende Parijsche schoonen, de verrukkende natuur, alles, alles spant samen om de reeds opgewekte speelwoede voort te drijven tot den onberekenbaren sprong.

Het geld verliest zijn waarde, de eenige oplossing is : Spelen. De oorlogskreet heet : Genieten !

De winst der bank bestaat bij de roulette in het voorkomen van „Nul" bij Trente et Quarante op „Refais," d. i. overspelen waardoor winst en verlies ten slotte elkander opwegen. Van te voren komt derhalve aan de bank het seven en dertigste deel van iederen inzet, ook als het nog niet beslist is, wie er wint. Dit valt al heel duidelijk op, als men ziet, dat gewoonlijk alle „kansen" belegd zijn, en de bank het geld van het verliezende „Rood" neemt om het winnende „Zwart" te betalen. Komt er nu „Nul" uit, dan neemt zij de helft van beiden. Statistisch is het vastgesteld, dat de tafel bij ieder spel, door elkander genomen, met 100 francs belegd is. De boete op „nul" en „refais," overspelen, brengt gewoonlijk een 800.000 frs op. De geheele speculatie der bank steunt op deze onbedriegelijke berekening. De bank wint zelfs niet een enkelen Franc, daar winst en verlies ten slotte elkander opwegen, zij heeft slechts de vaststaande, zekere inkomsten van „nul" en „overspelen." Bij Trente et Quarante wordt „overgespeeld" als bij het kaarten halen de slagen aan beide kanten 31 tellen; dan is de heele inzet voor de bank.

De groote dwaasheid van het spel wordt nog verhoogd door het spel der cijfers, daar de inzet bij „nul" geheel verloren gaat en het beleggen van verschillende, elkander versterkende kansen de boete van „nul" verhoogt, zonder dat de kansen beter worden.

Wordt vervolgd.

zee en de daaruit voortvloeiende kansen om rechtstreeks of zijdelings in verwikkelingen te worden betrokken, ons den beslisten plicht opleggen om onze weermacht te sterken. Te sterken in die mate, dat zij zoowel *preventief* als *effectief* aan de naast liggende gevaren krachtiger weerstand kan bieden en op dien grond ook voor *bevriende* Mogendheden een gewaardeerde factor voor de handhaving van het status-quo in het Oosten zal zijn. Te sterken bovendien op zulk een doelmatige wijze, dat zij voldoen kan aan hare taak om, naar hare krachten, in elk deel van het gebied zich voor den strijd te kunnen opmaken en ter bescherming van de *neutraliteit* te kunnen optreden, waar die ook bedreigd wordt."

Het Centrum.

PROTEST.

De Leden der Schoolcommissie hebben onderstaand protest gezonden:

Aan de H.H. KLEEREKOPER en DE MEESTER, Leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

De ondergeteekenden, leden der Schoolcommissie op Curaçao, hebben de eer U mede te deelen, dat, hetgeen er in de Tweede Kamer, bij de behandeling der Curaçaosche begrooting is gezegd over den stand van het onderwijs in onze Kolonie, geheel onjuist is;

dat het o.a. onwaar is, dat de Openbare School thans niet zoo goed is, als zij vroeger was; hetgeen, meenen zij, duidelijk wordt door het feit, dat er nog niet lang geleden weer een negende klasse aan de Hendrikschool is toegevoegd, en de 7e en 8e kl. der Wilhelminaschool, wederom gesepareerd zijn. Dat het eveneens onwaarheid is, dat de kinderen op de bijzondere scholen niets zouden leeren; dat integendeel, ook die scholen in het stadsdistrict goed zijn, en die in de buitendistricten reden geven tot tevredenheid, als men in aanmerking neemt, met welke groote moeilijkheden de onderwijzeressen daar te kampen hebben.

Curaçao den 10en Maart 1914.

(w.g.) Mordy S. L. Maduro, Voorzitter der Schoolcommissie, tevens Voorzitter van den Kolonialen Raad;

(w.g.) J. B. Gorsira, Procureur-generaal.

(w.g.) F. J. A. van den Donk, R. K. Pr.

(w.g.) B. E. van der Veen Zeppenfeldt, Lid der Sch. Comm. tevens Lid van den Kol. Raad.

(w.g.) C. Gorsira, Notaris.

(w.g.) Edwin Senior, Lid der Sch. Comm. tevens Lid van den Kol. Raad.

(w.g.) W. C. J. van Leeuwen, Schoolopziener in de kolonie, tevens Lid en Secretaris der Schoolcommissie.

Willemstad.

We zijn den Heeren Leden der Schoolcommissie dankbaar voor hunne flinke, ferme houding. Krachtdadig optreden tegen het onbenullig napraten van betweters, is de eenige manier om den verkeerden indruk, door hen gewekt, weer weg te nemen.

Berichten uit de Kolonie.

Kerkelijke berichten.

De Apostolisch Vicaris droeg Donderdagmorgen een pontificale requiemmis op voor de zielerust van wijlen Mgr. J. A. VAN BAARS.

***

De Eerw. fraters MAKENTIUS, PRISCUS, GEBERTUS en AEMILIANUS zullen met de Duitsche boot *La Plata* naar Europa vertrekken om eenige maanden vacantie te nemen. Wij wenschen hun een voorspoedige reis en hopen, dat zij in het Moederland weer nieuwe krachten vergaderen voor het zware werk, dat hun wacht bij hun terugkomst. Mogen zij volop van de dubbel en dwars verdiende vacantie genieten.

De Vrijmoedige.

Deze geachte collega is Donderdag ll. zijn 39sten jaargang ingetreden. De heer C. D. MEYER heeft al die 38 jaren aan het hoofd gestaan van dit blad. Wij gevoelen eerbied voor zulk een uithoudingsvermogen en wenschen ZEd. veel succes op zijn verderen journalistieken loopbaan.

Hoedenindustrie.

Van den schrijver ontvingen wij in dank het RAPPORT VAN DE REIS NAAR EUROPA EN DE VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA, DOOR H. J. COHEN HENRIQUEZ IN OPDRACHT VAN HET GOUVERNEMENT VAN DE KOLONIE CURAÇAO.

Dit lijvig rapport hebben wij met de grootste belangstelling doorgelezen. Het heeft ons opnieuw bevestigd in onze overtuiging, dat de Heer HENRIQUEZ zeer veel voelt voor onze volksindustrie en er ook zeer veel voor doet. Het rapport getuigt van onvermoeide arbeidzaamheid.

De Heer HENRIQUEZ heeft zich zelf niet ontzien en zich zeer veel moeite gegeven om alles te achterhalen, wat ZEd. in het belang onzer hoedenindustrie achtte.

Het rapport bevat veel leerzame gegevens, zoowel voor de HOEDENOPKOOPERS als voor de VLECHTSTERS.

Het geeft de oplossing van zeer veel moeilijkheden en waarborgt een verdere uitbreiding onzer industrie. Verschillende goede handelsrelaties werden aangeknoopt en de noodige reclame voor den Curaçaoschen strooboed gemaakt.

Wij verwachten van dit rapport wel eenig goeds, maar zijn het volkomen eens met den schrijver, waar hij besluit met de opmerking, dat zijn reis eerst dan resultaten zal kunnen afwerpen, wanneer uitvoering zal zijn gegeven aan de in dit rapport gedane voorstellen en rekening zal zijn gehouden met de daarin vervatte wenken.

Het spreekt natuurlijk van zelf, dat met een en ander tijd gemoeid is, terwijl de kans op teleurstellingen in den beginne niet uitgesloten zal zijn.

Kiesheidshalve heeft de Heer HENRIQUEZ in zijn rapport het punt „leiding der industrie" niet aangeroerd, maar geheel het rapport draagt voortdurend de bewijzen aan, dat de hoedenindustrie niet zonder LEIDER bestaan kan. Men behoeft het rapport slechts in te zien om tot de overtuiging te geraken, dat deze noodzakelijke leiding zoo uitgebreid en [illegible] t zij wel degelij[illegible] vraagt. Men geve [illegible] die volle leiding, welke [illegible] die nog langer [illegible] onderdrukt men haar natuurlijke [illegible] ing en houdt die [illegible].

Dat [illegible] het algem[illegible]

De [illegible] zijn relatie [illegible] gemaakt, men [illegible] in de gelegenheid onze [illegible].

[illegible]

De [illegible] over de reis van den [illegible] naar Aruba nemen vaster [illegible].

Het mag als bekend ondersteld worden, dat verschillende rooies op Aruba uitmonden in de Paardenbaai en daar jaarlijks in den regentijd een massa zand aanvoeren.

Maar met het zand ook hoogstwaarschijnlijk veel goud. De Arubianen [illegible] vinden soms aardige pepita's. Best mogelijk dus, dat ook in de Paardenbaai vele goudkorrels terecht zijn gekomen.

De zandzuiger zal dus goud kunnen vinden op Aruba.

Maar dan moet hij het zand op het land spuiten, opdat dit zand onderzocht kunne worden.

De onderlossers behoeven dus niet mee naar Aruba, wat ook al weer de reis naar Aruba minder bezwaarlijk maakt. Alleen een flinke goot voor afloop zal er noodig zijn.

Men werpe aan de landzijde een dammetje op en spuite over het verlengstuk het zand op het land achter den dam.

Dat kan een mooie tijd worden, als er goud gespoten wordt over Aruba!

Vestigingsplaatsen.

Van Seroe Bientoe, Bao di Barber, Sta Martha, Sta Cruz en S. Juan kwamen reeds meer dan 300 aanvragen in voor gronden op Dokterstuin en Pannekoek.

Kapitein Furst.

De gezagvoerder der *Caracas* heeft een mooie daad verricht.

Den 26n Maart ll. zag zijn speurend oog midden op zee een reddingboot met 4 menschen er in. Dit waren schipbreukelingen, afkomstig van het zeilschip *Hattie P. Simpson*, dat in den nacht van 20 op 21 Maart vergaan was. Zes dagen lang hadden de arme menschen reeds op zee gezwalkt, toen zij, God zij dank, door Kapitein FURST werden opgemerkt en gered werden. De kapitein seinde draadloos en denzelfden dag kwam het Amerikaansch oorlogsschip *Kansas* hen halen om ze naar Norfolk te brengen. De menschen waren zonder eten of drinken, zoozeer verzwakt, dat zij op hun beenen niet staan konden. De overige zes personen der bemanning van de *Hattie P. Simpson* kwamen in de golven om, het schip was lek geslagen en brak later in tweeën.

Na den storm.

Curaçao heeft een staartje van den storm gehad, welke om en nabij New-York woedde. De booten uit Europa zijn te laat aangekomen en zoo kon de mailboot Donderdag geen Europeesche mail meebrengen. We moeten nog 10 dagen wachten.

Een leelijk staartje, en wat te lang ook.

Een nieuw Theater.

Naar wij vernemen, hebben eenige ingezetenen van dit eiland het voornemen opgevat, om het reeds geruimen tijd gekoesterde plan tot het aanbouwen van een aan de eischen der techniek, gezondheidsleer enz. enz., beantwoordenden schouwburg, tot werkelijkheid te brengen.

Het daartoe benoodigde kapitaal zal in aandeelen worden verdeeld, en de inschrijving zal plaats hebben onder de ingezetenen, doch ook buitenlandsche inschrijvers zullen worden aangenomen, die het hunne tot bedoelden aanbouw wenschen bij te dragen. De commissie, die zich met het verkrijgen van inschrijvingen heeft belast, gaat sedert een paar dagen rond en heeft bereids menig ruime inteekening bekomen. Reeds zijn aandeelen voor meer dan f 18000 genomen.

De Vrijmoedige.

Vreemdelingenverkeer.

Gedurende de maand Maart kwamen 899 passagiers aan met de verschillende stoomschepen, die onze haven aandeden, terwijl er ook nog 795 transitoreizigers aan boord waren.

Van hier uit vertrokken per stoomschip 342 reizigers.

No. 31.

Dr. C. ZEPPENFELDT ontving verleden week auto No. 31.

Er is ook een tweede motortruc op komst.

Dankbetuiging.

Een bizonder woord van dank richten wij tot den Heer J. E. LEYBA, Consul der Ver. St. van Brazilië, voor de toezending van twee zeer praktische, economische kaarten dezer republiek.

Officieele berichten.

Aan den kommies 2de klasse der belastingen alhier, A. Kalve is tot herstel van gezondheid een maand verlof verleend.

De heer J. Scheuerman is op zijn verzoek eervol ontslagen als onderwijzer met bijstand aan de normaalschool alhier.

De kommies 2de klasse der belastingen alhier A. L. Pietersz is, voor den tijd van drie maanden tijdelijk belast met de functiën van marktmeester op Curaçao.

Er is eene commissie benoemd voor de veeverbetering, bestaande uit de heeren G. B. Dussel, wd. Landbouwkundige, als voorzitter, H. H. R. Chapman, H. J. COHEN HENRIQUEZ, C. GORSIRA Fz., A. G. STATIUS MULLER, JUL. L. PENHA, F. A. PERRET GENTIL, CORNELIS ROJER en J. W. J. VAN DER LINDE SCHOTBORGH, als leden.

Tot leden van den Geneeskundigen Raad, onder voorzitterschap van den stadsgeneesheer, zijn voor den tijd van een jaar benoemd, de volgende heeren: H. A. CASSERES en Dr. J. P. EVERTSZ Hz. geneeskundigen R. FR. DANIA, wd. militair apotheker en Mr. B. DE GAAY FORTMAN, lid van het Hof van Justitie in deze kolonie, als leden en de heeren M. C. HENRIQUEZ en J. H. M. ELLIS, officieren van gezondheid 2de klasse, en C. A. ZEPPENFELDT, gepensionneerd gouvernementsgeneeskundige, als plaatsvervangende leden.

Posterijen.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven enz.

Jorge Badouse, Peter Daantel, Leonor Kenep, Maria Laneij, Reinilia Marchena, Teresa Vallaares.

Aangeteekende Stukken: A. Bethencourt é hijos, Johan B. Evertsz, Gebr. Jonckheer, Felix Taussig, W. H. Winkel.

Drukwerken, S. M. Canstiër, H. Lamp, Vld. Lamp.

Drukwerken zonder adres: Union Ibero Americano, El Universal (5)

Curaçaosche Handel-Mij.

In de 2 Maart te Amsterdam gehouden buitengewone algem. vergadering van aandeelhouders der Curaç. Handel-Mij. werden de voorgestelde statutenwijzigingen aangenomen, en besloten, het kapitaal tot f 2.000.000 uit te breiden, met de bedoeling de zaken gedreven door de firma's C. Peereboom, Perret & Co., de Sträter, Feser & Co., resp. gevestigd te Amsterdam, La Guayra en Paramaribo over te nemen.

Aan den heer C. M. van Rijn werd op zijn daartoe gedaan verzoek eervol ontslag als directeur verleend.

Tot directeuren werden benoemd de heeren C. Peereboom, R. A. Kaiser en J. J. van Dam van Polanen.

In de vacatures ontstaan in het college van commissarissen door de ontslagname van den heer mr. H. J. Smidt, en het overlijden van de heeren Jhr. P. Hartsen en C. W. R. Schotten Jr., werd voorzien door de benoeming van de heeren C. M. van Rijn en E. Heldring tot commissarissen.

De Maasb.

Dr. Hubenet.

Dr. Hubenet, de bekwame chirurg van het Militair Hospitaal, gaat ons verlaten. De verlenging van detacheering door Dr. Hubenet aan den Minister gevraagd, is geweigerd. Waarom is ons een raadsel, en dit is het voor ons te meer, daar de huidige chef van het Hospitaal op het behoud van deze uitnemende kracht prijs stelde. Men weet te vertellen, dat er geheime krachten gewerkt hebben, en bij den Minister gekuipt is. In hoeverre dat waar is, weten wij niet.

Het is jammer, dat Suriname zoo'n knap chirurg moet missen. Want Dr. Hubenet is met Dr. Köningslöw de eenigste chirurg van Suriname.

Naar wij vernemen, gaat Dr. Hubenet met de eerste boot van April naar Curaçao om zich daar als burger-geneesheer te vestigen. Curaçao kunnen wij niet anders dan gelukwenschen met deze medische kracht.

De Surinamer.

Frankrijk en het Panama-kanaal.

Reeds voor geruimen tijd heeft de Fransche regeering een commissie benoemd, om te onderzoeken in hoeverre de havens der Fransche Antillen m.n. op Guadeloupe en Martinique, door doelmatige vergrooting en andere hulpmaatregelen, zoodanig waren in te richten, dat zij een groote rol zouden kunnen spelen in het door de opening van het Panama-kanaal te verwachten drukker handelsverkeer.

Het oordeel der commissie was, dat de havens der Fr. Antillen te zeer afgelegen zijn, en dat het huidige aandeel der Fransche scheepvaart aan het verkeer in de Caraïbische zee en in de golf van Mexico te gering was, om kostbare maatregelen der Fransche regeering te rechtvaardigen.

Gunstiger daarentegen lag de haven Papeete op Tahiti. Deze ligt zoowat midden in de lijn van het Panamakanaal naar Nieuw-Zeeland, Australië en de Fidsche-eilanden, en zou daarom deze haven verbeterd worden, een lichttoren gebouwd op de naburige Marquesas- en Taoemotoe-eilanden, en havendammen met een groot kolendepôt aangelegd worden te Papeete. De gezamenlijke kosten voor deze werken in oostelijk Fransch Oceanië worden geschat op ong. 8 mill. frs.

Muziekuitvoering.

PROGRAMMA.

1. Viva España Marsch W. Romsberg.
2. Marie-Henriette Ouverture L. Montagne
3. Englantine Valse F. Andrieu
4. Potpourri sur Norma G. Bellini
5. Italian Songs Marsch F. Panella
6. Selection sur I Lombardi G. Verdi
7. Verlornes Glück Nocturno R. Eilenberg.
8. Y...Como le va? Tango Argentino (Valverde.

Zondagavond om 7 uur, Overzijde

Staat van het aantal vaartuigen, die het eiland Curaçao in de maand Maart 1914 aandeden met vermelding van hunne inhoudsmaat.

	ZEILSCHEPEN.			STOOMSCHEPEN.		
	INHOUD IN M³.			INHOUD IN M³.		
	Aantal	Bruto	Netto	Aantal	Bruto	Netto
Maand Maart	100	12.514	11.354	38	272.274	170.530
Vorige maand	180	22.845	21.309	70	490.093	308.047
Totaal	280	35.359	32.663	108	762.367	478.577

Niet opgenomen zijn de schepen, die binnenkomen van de kustvaart en van de visscherij.

Marktbericht
van den
Curacaoschen Handelsbond.

Van 3 April 1914.

AARDNOTEN (Pindas) per K.G.		—
ZOUT per vat van 130 K.G.	f	0.80
DIVIDIVI per K.G.	„	0.06
ORANJESCHILLEN per KG. 1ste kw.	„	0.60
id. per KG. 2e kw.	„	0.50
HUIDEN per K.G.	„	0.30
GEITENVELLEN per K.G.	„	1.20
WOL per K.G.	„	0.12
SCHAPENVELLEN per stuk	„	0.55
BEENDEREN per K.G.	„	0.02
RECINUS-ZAAD per K.G.	„	0.05

STROOHOEDEN (hippijapa).

Kwaliteit No, 1	per dozijn	„	3.25
„ „ 1 (gebleekt)	„	„	3.37½
„ „ 2	„ „	„	5.
„ „ 3	„ „	„	—
„ „ 3	„ „	„	—
„ „ 4	„ „	„	7.—
„ „ 5	„ „ OLA	„	—.
„ „ 6	„ „	„	8.50
„ „ 7	„ „	„	9
„ „ 8	„ „ OLA	„	
„ „ 9	„ „	„	12.50
„ „ 10	„ „ OLA	„	
„ „ 11	„ „	„	13.50
„ „ 12	„ „ OLA	„	
„ „ 13	„ „	„	15
„ „ 14	„ „ OLA	„	
„ „ 15	„ „	„	
„ „ 1	van 25 c.M. of minder	f	

Ratten.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in het fiscalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd: 60 ratten.

Hamburger Marktberichten.

Aloe. Onveranderd. Daar in het begin der maand de kleine partijtjes, die nog voorhanden waren, verkocht zijn, kwam er een weinig meer navraag naar het artikel, doch die kleine opflikkering verflauwde weder spoedig. Met het oog op het niet meer voorradig zijn van eenige partij, had de prijs misschien 72 mark de 100 Kilo kunnen worden voor een of anderen geringen voorraad, maar voor verschepingen bood men niet meer dan 65 mark. Omdat er geen voorraad meer is, moeten wij nominaal de prijzen stellen op 70-72 Mark de 100 Kilo.

Caret. De markt bleef kalm, maar toont neiging tot stijgen, ofschoon er nog geen hoogere prijzen genoemd worden. De gewone M. 21—27 't ½ Kilo
De mindere „ 16—20 't „

Huiden. Kalm, maar vast, met goede prijzen voor zware huiden; voor de lichtere bijna geen verkoop en dan nog tegen lage prijzen.

De goede zware van Rio Hacha en Curaçao	M. 2.16—2.20
de kleinere, lichtere	„ 1.90—2.05
de gedroogde goede, van Sabanilla	„ 2.20—2.40

Dividivi. Eveneens zeer kalm. De zendingen per stoomschip bedroegen niet meer dan 250 ton, waarvan zeer flauw gekocht werd, daar er 1270 ton per zeilschip was aangekomen. Ofschoon reeds te voren gekocht, had het toch invloed op de markt. Alleen in de allerlaatste dagen der maand kwam er wat opleving, zoodat de voorraden, die toen per stoomschip aankwamen, gemakkelijker verkocht werden. De prijzen werden nog wel niet beter, maar wij gelooven, dat als bij de aanstaande lente het verkeer over de rivieren in het Noorden weer geopend wordt, de dividivi beter verkocht zal worden en hoogere prijzen zal maken.

We noteeren voor heden:

Van	
Curaçao en Bonaire M	9. — 9.25
idem betere soort	9.50—10.50
De gew. van Sabanilla	8.25— 8.50
idem de fijnere	9. — 9.25
Van Coro	8.75— 9.
Van Puerto Cabello	8.50— 9.50
Van Maracaibo p zeilsch.	9.25— 9.50
„ „ p stoom.	9. —10.
Rio Hacha p zeilsch.	8.75— 9.50
idem de gew. p stoomsch.	9. — 9.50
„ de fijnere „	9.75—10.

Oud Koper. Onveranderd M. 78 voor geel en M 120 voor rood koper.

SCHEEPSBERICHTEN.

(OFFICIEEL).

Gedurende de maand Maart zijn

Binnengekomen.		Uitgezeild	
VAN	SCHEPEN	NAAR	SCHEPEN
Aruba	19	Aruba	19
Barahona	2	Barahona	1
Bonaire	45	Barbados	1
Isl. Barlov.	1	Bonaire	43
Guanta	1	Isl Barlov	1
La Vela de Coro	8	Cuba	1
Maracaibo	18	Cumana	1
Pto. Rico	2	Guanta	2
Rio Hacha	3	La Vela de Coro	4
Sto Domingo	4	La Guayra	1
St Kitts	1	Maracaibo	17
St Thomas	1	Pto Rico	2
		Rio Hacha	4
		Sto Domingo	6
		Zee	1
totaal	100	totaal	104

Maart is voor de kleine scheepvaart eene zeer gunstige maand geweest. In het geheele vorige jaar was er geen maand met zoo'n hoog cijfer van binnengeloopen zeilschepen. Met genoegen kan men een paar nieuwe havenplaatsen opmerken n. l. Sto. Tomás en St. Kitts. Ook Pto. Rico heeft in de afgeloopen maand weer 2 schepen gestuurd.

Het net onzer scheepvaart moet steeds meer en meer havens in zich opnemen, dan zal ook haar bloei bestendig wezen.

Buitenland.

Algemeen Overzicht.

MEXICO.

Zooals te verwachten was — Villa, de oud-struikroover en tegenwoordige rebellen-generaal in Mexico, weigert het lijk af te geven van den op zijn bevel — of door hem persoonlijk — vermoorden Engelschman, Benton. En voor deze weigering bestaat blijkbaar geen andere reden dan de vrees, dat de lijkschouwing zou aantoonen, dat Benton op wreede, ofwel op verraderlijke wijze, bijv. door schoten of steken in het achterhoofd — in elk geval niet door een executie met peloton-vuur — om het leven is gebracht. Het woord en de plicht tot het doen van daden zijn nu verder aan de regeering der Ver. Staten.

De openbare meening in Engeland volgt met gespannen aandacht den loop der dingen, want zij weet, dat, zelfs al maken de rebellen zich schuldig aan nog zooveel wandaden en misdaden, de regeering te Washington, in haar afkeer van Huerta er slechts noode toe zal overgaan tegen hen op te treden. Minister Grey deelde onlangs in het Lagerhuis mede, dat aan den Britschen ambassadeur te Washington was opgedragen aan de regeering der Vereenigde Staten mede te deelen, dat de Britsche regeering het noodzakelijk acht ter plaatse een zoo uitgebreid mogelijk onderzoek te doen instellen omtrent den dood van Benton en omtrent het lot der twee andere vermiste Engelschen; dat zij door bemiddeling van de Ver. Staten van Villa de zekerheid wenscht te verkrijgen, dat aan den Britschen consul, die met bovengenoemde taak te Juarez zal worden belast, geen moeilijkheden in den weg worden gelegd. Doch — zooals wel voldoende blijkt uit Villa's weigering betreffende de uitlevering van Benton's lijk — dat onderzoek ter plaatse zal zeer waarschijnlijk weinig of geen resultaat op leveren. Maar dan?

De openbare meening en de pers in de Vereenigde Staten beginnen over te hellen tot de meening, dat interventie in Mexico onvermijdelijk is geworden, daar generaal Villa de eenige troef in het politieke spel van president Wilson, die al zijn hoop om Huerta te verjagen, op hem had gebouwd, zich heeft doen kennen als iemand zonder militaire talenten en als een gewetenloos bandiet.

Wil de regeering te Washington de anarchie in Mexico niet bestendigd zien, dan staat zij voor de keus: óf de zijde van Huerta te kiezen, óf tot interventie over te gaan.

Maar nu nog eens — tegen interventie koestert zij een onoverwinnelijken, hardnekkigen tegenzin, zooals opnieuw is gebleken uit een voordracht, door generaal Wood, den chef van den generalen staf, gehouden te New-York, en waarin werd betoogd, dat het leger voor een expeditie in een vijandelijk land niet gereed is. De Vereenigde Staten, zoo verklaart de generaal, hebben niet meer dan 30.000 man beschikbaar om dadelijk in het veld te zenden. Ongeveer 60.000 man zijn hier en daar verspreid, in hoofdzaak op de Philippijnen; de nationale militie kan, als men haar onder de wapenen roept, een voldoend leger leveren, maar het zou heel wat tijd kosten, ze op voet van oorlog te brengen.

De Amerikanen mogen ook algelooven, oorlog te kunnen voeren zonder ernstige voorbereiding, maar als zij ongelukkigerwijze in een ernstig conflict werden gewikkeld, zou het blijken, dat zij allerminst berekend zijn voor de verantwoordelijkheid, die een groot rijk nu eenmaal moet kunnen dragen. Wood noemde geen enkele maal den naam van Mexico, doch onder zijn gehoor zal er wel niemand geweest zijn, die niet begreep op welke omstandigheid hij doelde. Doch zóó kan de toestand in Mexico voor de aldaar gevestigde buitenlanders niet voortduren, daar elke dag nieuwe conflicten dreigt te brengen! De oplossing der quaestie schijnt des te moeilijker, daar uit tal van omstandigheden valt af te leiden, dat de Amerikaansche regeering niet geneigd is samen te werken met andere staten, wanneer het eindelijk er ten laatste eens mocht komen tot een expeditie naar de Mexicaansche hoofdstad. Nu reeds heeft het heel wat moeite gekost van admiraal Fletcher gedaan te krijgen, dat een Engelsch detachement deel mocht uitmaken van de troepen, die, zoo noodig, uitgezonden zullen worden tot bescherming der gezantschapsgebouwen.

En dat er een betrekkelijk groot aantal Amerikaansche troepen bijeen wordt getrokken, geschiedt volgens de „New-York Herald" alleen, opdat de Europeesche staten geen voorwendsel zullen hebben om op te treden, op grond van het feit, dat het Amerikaansche effectief sterk genoeg is. Maar wanneer er met dat Amerikaansche effectief nu niets bereikt wordt!......

AGENCE CONSULAIRE DE FRANCE
A CURAÇAO.

Je viens par la présente porter á la connaissance du commerce et de la navigation que, pendant mon absence de cette île, mon frère, Monsieur MONTEFIORE L. MADURO, gérera cette Agence.

Curaçao, le 16 mars 1914.
S. E. L. MADURO.
3—2

L. S.

Ondergeteekenden hebben de eer bekend te maken, dat zij, op voordracht van Z. D. H. Mgr. M. G. Vuylsteke, op den 15den Maart dezes jaars, een Comité hebben gevormd, ter inzameling van giften ten behoeve van den bouw van een nieuwe R. Kath. kerk te „San. Mateo".
Curaçao, den 22sten Maart 1914.

Pr. B. A. J. Gijlswijk,
Voorzitter
R. S. de Lannoy,
Secretaris.
Leden.
J. M. J. Ellis
Jorge Sutherland
B. E. van der Veen Zeppenfeldt.

BEKENMAKING.

De verkoop van ZILVEREN, GOUDEN en JUWEELEN VOORWERPEN, beleend ter *Spaar- en Beleenbank* van 1en Sept. 1912 t|m 28 Februari 1913 onder No. **3701 H,** t|m No. **1817 I,** zal plaats hebben op *Donderdag*, den **9n April** a. s., en volgende Donderdagen
Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao den 31n Maart 1914
De Voorzitter.
A. JESURUN.

CURAÇAOSCHE MAATSCHAPPIJ
TOT BEVORDERING VAN
LANDBOUW, VEETEELT, ZOUTWINNING EN VISSCHERIJ.

De algemeene vergadering, welke was geannonceerd op „oensdag 1 April j. l., is niet doorgegaan, doch verdaagd tot Woensdag 8 April, a. s., ter zelfden tijd en plaats.

Curaçao, 2 April 1914.
Het Bestuur:
H. H. R. CHAPMAN,
Voorzitter.
G. B DUSSEL,
Secretaris.

HAVEN-NIEUWS.
VAN 28 MAART.—11 APRIL.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Bacchus	Higer	27 Mrt.	Amsterdam	28 Mrt.	Colón
Philadelphia	H Highborn	25 „	La Guayra	26 „	New-York
Merida	A Johanson	25 „	Maracaibo	25 „	Maracaibo
Maracaibo	G W Goodman	28 „	New-York	28 „	Maracaibo
Prins Maurits	P Koningstein	28 „	Amsterdam	29 „	New-York
Merida	A Johanson	30 „	Maracaibo	30 „	La Guayra
Merida	A Johanson	1 April	La Guayra	2 April	Maracaibo
Caracas	Furst	2 „	New-York	2 „	La Guayra
Maracaibo	G W Goodman	2 „	Maracaibo	2 „	New-York
Oranje Nassau	G D Niemann	5 „	New-York	6 „	Amsterdam
Bacchus	Higer	7 „	Colón	7 „	Amsterdam
Caracas	Furst	8 „	La Guayra	8 „	New-York
Merida	A Johanson	8 „	Maracaibo	8 „	Maracaibo
Progreso	Biermann	11 „	New-York	11 „	Maracaibo
Lod v Nassau	Drijver	11 „	Amsterdam	12 „	New-York
Federica	Suttora	25 Mrt.	Norfolk	2 April	Cuba
Waal	Schult	25 „	Camocim	31 Mrt.	Rotterdam
La Plata	H Bark	2 april	Colón	5 April	Hamburg
Belgian	Atkinson	5 „	Liverpool	5 „	Sta Marta
Bologna	A Poggi	9 „	Colón	9 „	Genova

Schoeners.	Aankomst.	van	Schoeners.	Vertrek	naar
Meteor H	28 Mrt.	Barbados	*Estelle H*	28 Mrt.	Isl Barlovento
Refugio H	29 „	Aruba	*Perla de Osama*	28 „	Sto Domingo
Marieta C	29 „	Aruba	*Aurora V*	28 „	La Guayra
Meda H	30 „	Maracaibo	*Margarita C*	28 „	Aruba
Frieda H	31 „	Maracaibo	*Virginia H*	30 „	Vela de Coro
Maria H	31 „	Maracaibo	*Refugio H*	30 „	Aruba
Clicia V	1 April	Maracaibo	*Olinda H*	31 „	Barahona
Diana V	1 „	Maracaibo	*Olga Lucila C*	31 „	Rio Hacha
Virginia H	2 „	Vela de Coro	*Princes Juliana*	31 „	Bonaire
Sirena H	4 „	Maracaibo	*29 de Agosto C*	31 „	Aruba
			Silfide H	2 April	Bonaire

28 Mrt. is H. M. KORTENAER naar Bonaire vertrokken en 2 April hier weer binnengevallen.

Het Ned. S.S. WAAL, groot 2166 M3 netto, schipper J. L. Schult, thuisbehoorende te Rotterdam en afkomstig van Camocim, (Brasil) is te Newport (Fulkbead) aangekomen den 25n Maart j l., heeft aldaar eene lading phosphorzure kalk van 1.696,000 K.G. ingenomen en is den 31n d.a.v. vertrokken met bestemming naar Rotterdam.